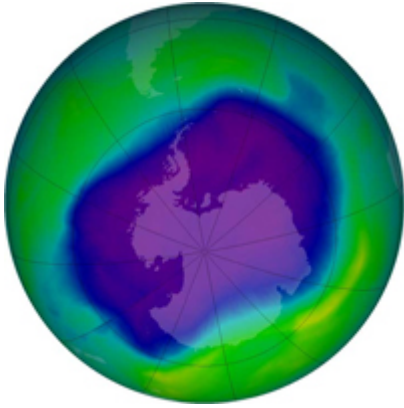

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗ Η ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΤΟΥ ΜΟΝΤΡΕΑΛ ΓΙΑ ΤΟ ΟΖΟΝ

Η σουηδική προεδρία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εκφράζουν την ικανοποίησή τους για την **οικουμενική επικύρωση του πρωτοκόλλου του Μόντρεαλ**, μετά την επικύρωσή του από το Ανατολικό Τιμόρ.

Η ανακοίνωση αυτή συμπίπτει με την **Παγκόσμια Ημέρα Προστασίας του Όζοντος**.

Αναγνωρίζεται ευρέως ότι το πρωτόκολλο του Μόντρεαλ, το οποίο απαγορεύει την παραγωγή ουσιών που καταστρέφουν το όζον, έχει σημειώσει επιτυχία, χάρη στην οποία άρχισε η ανάκαμψη της στιβάδας του όζοντος. Το πρωτόκολλο συνέβαλε επίσης σημαντικά στην προστασία του κλίματος του πλανήτη, δεδομένου ότι οι ουσίες που καταστρέφουν το όζον είναι, ταυτόχρονα, ισχυρά αέρια θερμοκηπίου.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι πρόθυμη να διασφαλίσει τη συνέχιση του ρόλου του πρωτοκόλλου του Μόντρεαλ στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής σε συνεργασία με τη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για το κλίμα, ιδίως όσον αφορά το ενδεχόμενο λήψης μέτρων για τους υδροφθοράνθρακες (HFC). Οι HFC είναι βιομηχανικά αέρια που χρησιμοποιούνται ολοένα και περισσότερο για την αντικατάσταση των ουσιών οι οποίες καταστρέφουν το όζον, αλλά και αυτά είναι ισχυρά αέρια θερμοκηπίου.

Τα επιτεύγματα του πρωτοκόλλου του Μόντρεαλ

Μετά την επικύρωση του πρωτοκόλλου του Μόντρεαλ από τη Λαϊκή Δημοκρατία του Ανατολικού Τιμόρ, που ανακοινώθηκε σήμερα από τη Γραμματεία των Ηνωμένων Εθνών για το όζον, το πρωτόκολλο έχει πλέον επικυρωθεί από το σύνολο των 196 μελών του ΟΗΕ.

Το πρωτόκολλο συνήφθη το 1987, μετά την ανακάλυψη της «τρύπας του όζοντος», και προστατεύει τη στιβάδα του όζοντος από τις βλάβες που προκαλούν ορισμένες χημικές ουσίες βιομηχανικής χρήσης, γνωστές ως «ουσίες που καταστρέφουν το όζον» (ODS, από τα αρχικά των λέξεων ozone-depleting substances).

Βάσει του πρωτοκόλλου, θα έχει απαγορευθεί μέχρι το τέλος του έτους η παραγωγή ψυκτικών ρευστών και διαλυτών που περιέχουν χλωροφθοράνθρακες (CFC), καθώς και πυροσβεστικών μέσων που περιέχουν halons. Έχει επίσης καθοριστεί ακριβές χρονοδιάγραμμα για τη σταδιακή εξάλειψη και άλλων επιβλαβών ουσιών, όπως είναι οι υδροχλωροφθοράνθρακες (HCFC) και το μεθυλοβρωμίδιο. Τα μέτρα αυτά αναμένεται να έχουν ως αποτέλεσμα την επάνοδο της στιβάδας του όζοντος στα κανονικά επίπεδα από το 2050 και μετά.

Οι προκλήσεις της κλιματικής αλλαγής

Δεδομένου ότι οι ODS είναι, ταυτόχρονα, ισχυρά αέρια θερμοκηπίου, το πρωτόκολλο του Μόντρεαλ συμβάλλει ουσιαστικά στην προστασία του κλίματος. Ωστόσο, μένει ακόμη να αντιμετωπιστούν ορισμένες σημαντικές προκλήσεις, καθώς οι ODS αντικαθίστανται ολοένα και περισσότερο από υδροφθοράνθρακες (HFC), το δυναμικό πλανητικής υπερθέρμανσης των οποίων είναι έως και 14.800 φορές υψηλότερο από του διοξειδίου του άνθρακα (το κυριότερο αέριο θερμοκηπίου).

Η επιτυχία του πρωτοκόλλου του Μόντρεαλ εμπνέει τώρα την πιθανή λήψη ειδικών μέτρων κατά κλάδο για τους HFC, η οποία συζητείται στις διαπραγματεύσεις για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής. Επειδή οι HFC ελέγχονται βάσει της σύμβασης-πλασίου των Ηνωμένων Εθνών για την αλλαγή του κλίματος (UNFCCC) και του πρωτοκόλλου του Κιότο, η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) προάγει τις συνεργίες μεταξύ του πλασίου προστασίας του κλίματος και του πρωτοκόλλου του Μόντρεαλ.

Τον παρελθόντα Ιούλιο, τα συμβαλλόμενα μέρη του πρωτοκόλλου του Μόντρεαλ άρχισαν να συζητούν μια πρόταση για την επιβολή ανωτάτου ορίου στην παγκόσμια κατανάλωση HFC και τη μείωσή της. Η διάσκεψη του Δεκεμβρίου στην Κοπεγχάγη παρέχει μια ακόμη ευκαιρία για να διασφαλιστεί η συνεργασία, με οικονομικά αποδοτικό και περιβαλλοντικά ασφαλή τρόπο, μεταξύ των διεθνών καθεστώτων προστασίας του κλίματος, αφενός, και της στιβάδας του όζοντος, αφετέρου.

Ιστορικό

Το στρατοσφαιρικό όζον προστατεύει τη ζωή στη Γη από την επιβλαβή υπεριώδη ακτινοβολία UV-B. Στις αρχές της δεκαετίας του '80 διαπιστώθηκε σημαντική μείωση της στιβάδας του όζοντος πάνω από την Ανταρκτική, οφειλόμενη στις εκπομπές ODS. Το πρωτόκολλο του Μόντρεαλ του 1987, μία από τις πρώτες και επιτυχήστερες πολυμερείς συμφωνίες για την προστασία του περιβάλλοντος, δεσμεύει τα συμβαλλόμενα μέρη, στα οποία συμπεριλαμβάνεται η Ευρωπαϊκή Κοινότητα, να παύσουν να παράγουν και να καταναλώνουν ODS.

Η ΕΕ κατάργησε σταδιακά πάνω από το 99% της οικείας παραγωγής ODS, χάρη στην ενεργό συμμετοχή της βιομηχανίας και στην αυστηρή εφαρμογή της κοινοτικής νομοθεσίας για τις ODS από την Επιτροπή και τα κράτη μέλη. Το 2010 θα αρχίσουν να ισχύουν και άλλοι περιορισμοί που έχει επιβάλει η ΕΕ στις ODS.

Το 2006 η ΕΕ θέσπισε νομοθεσία για τη ρύθμιση των φθοριούχων αερίων βιομηχανικής χρήσης, συμπεριλαμβανομένων των HFC. Η νομοθεσία αυτή απαγορεύει ορισμένες χρήσεις, κυρίως όμως επικεντρώνεται σε μέτρα για την ελαχιστοποίηση των εκπομπών. Η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν έχει ακόμη θεσπίσει μέτρα ελέγχου της παραγωγής HFC, αλλά εφέτος συμμετέχει ενεργά στις συζητήσεις που διεξάγονται στο πλαίσιο τόσο της σύμβασης-πλασίου των Ηνωμένων Εθνών για την αλλαγή του κλίματος, όσο και του πρωτοκόλλου του Μόντρεαλ και αφορούν τις δυνατότητες λήψης πρόσθετων μέτρων για τη μείωση των εκπομπών.

Ο αρμόδιος για το περιβάλλον Επίτροπος, Σταύρος Δήμας, δήλωσε τα εξής: «Είμαι ιδιαίτερα ικανοποιημένος από την είδηση για την επάξια οικουμενική αναγνώριση του πρωτοκόλλου του Μόντρεαλ. Η πρόδοος που σημειώθηκε χάρη στο πρωτόκολλο, όσον αφορά την προστασία τόσο της στιβάδας του όζοντος όσο και του κλίματος του πλανήτη, δείχνει ότι είναι εφικτή η παγκόσμια ομοφωνία σε σημαντικότερα περιβαλλοντικά ζητήματα. Πρόκειται για αστείο και πολύ ενθαρρυντικό μήνυμα που δεν πρέπει να παραβλέψουμε, καθώς η διεθνής κοινότητα ετοιμάζεται να συνάψει, στη διάσκεψη της Κοπεγχάγης τον προσεχή Δεκέμβριο, μια παγκόσμια συμφωνία για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, που πρέπει να είναι φιλόδοξη.»

Περισσότερες πληροφορίες (στην αγγλική γλώσσα):
<http://europa.eu/comm/environment/ozone/index.htm>
http://ec.europa.eu/environment/climat/fluor/index_en.htm

(Πηγή: europa.eu)
18 Σεπτεμβρίου 2009